

Indledning

I denne bog: "Året der gik" vil vi beskrive årets begivenheder, vores aktiviteter og de pædagogiske overvejelser.

I 2024 valgte vi at arbejde anderledes med årets planlægning. Vi har tidligere arbejdet med det traditionelle årshjul, men oplevede, at det vi planlagde i starten af året, ikke altid matchede med børnegruppernes behov. Vi har derfor set mening i at planlægge året løbende – stadig med det overordnede blik for at lave aktiviteter, der fremmer børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse og med læreplanstemaer og Vandpyttens profil tænkt ind.

Vi har hver måned startet med at sætte os sammen i personalegruppen og talt om, hvad vi skal have fokus på den næste periode. Vi har valgt denne metode for at tage udgangspunkt i, hvor børnene er og hvad vi ser, at de forskellige børnegrupper har behov for. I Vandpytten har vi en vuggestuegruppe, som vi kalder for Krudtuglerne og i børnehaven er der 3 grupper. Den ældste gruppe er Satellitgruppen og derudover er der Billerne og Myrerne. I starten af 2025 evalueres denne måde at arbejde på.

God fornøjelse med at læse, hvad vi har været optaget af i Vandpytten 2024.

Januar - februar

Science

Vi startede året med at arbejde videre med science, som vi havde et forløb med i efteråret 2023. Der havde vi fået en masse nye værktøjer og perspektiver, som vi ønskede at arbejde videre med.

Vi ser, at science giver børnene mulighed for at undersøge og eksperimentere selv, hvorved de ikke kun lærer fakta men også kritisk tænkning, problemløsning og samarbejde. Ved at opmuntre børn til at være nysgerrige og udforske, hjælper vi dem med at udvikle lyst til læring og en forståelse for den verden, vi lever i.

Vi havde flere besøg af naturvejleder Helen, som introducerede os for science og de produktive spørgsmål. Vi har gennem disse besøg blandt andet opnået større forståelse for, at science ikke kun betyder fysiske forsøg, men at det mere handler om at fremme børnenes nysgerrighed og at undre sig sammen med dem.

De produktive spørgsmål er en måde at åbne op for dialog med børnene, hvor netop undren og nysgerrighed er i fokus. Produktive spørgsmål indeholder 4 forskellige kategorier:

1. Spørgsmål som fastholder opmærksomheden (eks. Hvordan føles vandet?)
2. Spørgsmål som fremmer udforskningen (eks. Hvad sker der med isen, når vi tager den ud af fryseren?)
3. Spørgsmål som understøtter udforskningen af et problem (eks. Hvordan får vi bygget vandbanen, så vandet ikke flyder over?)

4. Spørgsmål som fremmer en opdagelse af ligheder og forskelle (eks. Er alle snefnug ens? Hvordan er de forskellige?)

Vi har i forløbet haft fokus på at øve os i de produktive spørgsmål, så de kunne blive en naturlig del af vores pædagogiske praksis. Dette har vi gjort via konkrete science forsøg, først med Helen som aktør og derefter med os selv som igangsættere. Efterfølgende har vi fået individuel feedback fra Helen. Vi vil fremadrettet beholde fokus på de produktive spørgsmål og øve os i fællesskab.

Vuggestuen

På Krudtuglestuen blev science taget ned i børnehøjde og fokus var især på at følge børnenes egen nysgerrighed og optagethed. Vi så hurtigt at den nyfaldne sne, der kom i januar, var noget de blev meget nysgerrige på og science aktiviteterne blev tilrettelagt efter dette. Vi startede med at mærke, føle og lytte, når vi gik i sneen udenfor. Efterfølgende kom sneen også med ind på stuen, hvor børnene kunne få lov til at sanse og udforske det på andre måder, blandt andet med bare fødder for dem, der turde.

Vi ønskede også at skabe en interesse for at se sammenhænge mellem konsistens.

Beskrivelse af aktiviteter

"Slush Ice": Vi puttede sne og salt i en gryde. Børnene var med til at putte i og mærkede på sneen. Oveni gryden, placerede vi en anden gryde, hvor der blev puttet saftvand i. Så skulle der røres rundt med en ske, det tog tid, men efterhånden kunne børnene se, hvordan saftvanden frøs og blev til slush ice. Derefter skulle der selvfølgelig også smages på det.

"Frosne Tallerkner": Vi gik på tur med børnene og samlede forskellige ting i skoven (blade, kogler, grene o. lign.) Hjemme på legepladsen puttede vi tingene i tallerkner, fyldte vand og frugtfarve i og lod dem stå natten over. Da børnene kom næste dag, kunne de se forandringen; hvordan vandet var frosset til is og at det nu føltes helt anderledes. Vi fulgte med i den videre proces, da isen langsomt begyndte at smelte over de næste par dage. Derudover talte vi også om farver og former og forsøgte at give en begyndende forståelse for de kunstneriske udtryk.

Flødeskum: Vi lavede også flødeskum med børnene, så de kunne se hvordan fløden blev tykkere og tykkere; at konsistensen blev helt anderledes blot ved at ryste fløden i en pose. Dette var med til at give børnene en visuel erfaring om, at de selv kunne påvirke fløden og få den til at skifte form.

Børnehaven

I børnehaven gik vi i gang med at udforske science emnerne vand og vægt.

Beskrivelse af aktiviteter

Vand: Vi arbejdede med at udforske vand - både på ture og hjemme i Vandpytten.

Vores ture gik blandt andet ned til skoven ved de små søer. Her var der gode muligheder for at udforske, hvad der mon sker, hvis vi kaster en pind i vandet? Synker den? Hvad vejer mest – en sten eller en kvist og hvad kan flyde? Hvor tyk er isen mon og hvordan kan vi finde ud af det? Sammen borede vi et lille hul i isen og børnene var derefter med til at måle, hvor dybt hullet var. I skoven kom der hurtigt en matematisk opmærksomhed, som er en stor del af science.

Hjemme undersøgte vi vandets tilstandsformer og hvad vi kan bruge det til. Hvad sker der med vandet, når det er koldt, når det bliver varmere, når det koger og damper? Kan man opfange dampen og hvordan kan man få is og sne til at smelte? Ved hjælp af et kogeblus med en gryde på, kunne børnene opleve tæt på, hvordan isen smeltede i gryden og til sidst fordampede.

Vægt: Vi undersøgte og undrede os over, hvad vægt egentlig er. Vejer en mursten det samme som 10 ærteposer? Vejer et frossent glas vand mere end et almindeligt? Hvor meget vejer vi selv og hvordan kan vi få vippen til at gå op og ned? Ved hjælp af flere forskellige vægte, kunne børnene selv undersøge og udforske forskellige vægtforhold.

Via de produktive spørgsmål blev børnenes egen nysgerrighed og selvstændige refleksioner understøttet. Sammen med børnene var vi undrende og det, at børnene selv var med til at finde svar, gav dem en tydelig stolthed og iver efter at undersøge mere.

Ønskesky og spørgesky

Under vores arbejde med science opstod der så mange spørgsmål og undren fra børnene, at vi havde svært ved at nå at dykke ned i det hele. Derfor opfandt vi henholdsvis ønskeskyen og spørgeskyen

Ønskeskyen: Krudtuglestuen fik en ønskesky, hvor der hænges ideer til kommende projekter op, ud fra de observationer, som vi gør i hverdagen/aktiviteterne med fokus på, hvad børnene er nysgerrige på eller optaget af. Vi har for eksempel set, hvordan krudtuglerne har været meget optaget af sne, fodspor i sneen og ris. Under en leg med ris og figurer blev børnene nysgerrige på, hvordan ris føles på kroppen og under tøjet. Derfor valgte vi i en efterfølgende aktivitet at udforske dette.

Spørgeskyen: I børnehaven fik vi en spørgesky. Når børnene stiller et undrende spørgsmål, skriver vi det på en dråbe og hænger det på skyen. På vores stuemøder tager vi løbende en dråbe ned og planlægger, hvordan vi kan arbejde med barnets undren. Dette gav blandt andet inspiration til et fokus på regnorme og bladenes farver senere på året.

Børne boks

Kan du huske dengang vi havde science? Det var dengang, der var rigtig meget sne og det var koldt. Nede i skoven fik vi lyst til at gå ud på isen, men først skulle vi finde ud af, om den var tyk nok. Kan du huske, hvad vi gjorde? Du får lige lidt tid til at tænke dig om.....

Sammen borede vi et hul i isen, og vi havde taget et målebånd med, så vi kunne måle tykkelsen. Har du mon et målebånd derhjemme? Hvad kunne du finde på at måle?

Overordnet læreplanstema: Natur, udeliv og science.

Følelser

Sideløbende med vores science tema, havde satellitterne også fokus på *følelser*. Vi ønskede, at børnene skulle øve sig i at mærke deres egne følelser og genkende følelser hos deres kammerater for bedre at kunne handle hensigtsmæssigt.

Beskrivelse af aktiviteter

"Fri for Mobberi": Vi har blandt andet gjort brug af "Fri for Mobberi" materialet, hvor vi primært har taget udgangspunkt i samtale billederne med forskellige relaterbare situationer. Her har børnene kunne dele deres erfaringer og tanker med hinanden. Efterfølgende blev der læst en massagehistorie højt, hvor børnene skiftevis skulle give hinanden massage, med udgangspunkt i tanken om, at: *"dem man rører ved, mobber man ikke"*.

Selvportrætter: Børnene lavede også selvportrætter, hvor de individuelt sad sammen med en voksen og tegnede deres ansigter. Den voksne skrev løbende ned, hvad barnet sagde, mens det kiggede sig i spejlet og tegnede. Her var der fokus på, hvad barnet blev optaget af og lagde mest mærke til ved sig selv. Hvilken følelse udtrykker ens ansigt og hvordan føles det egentlig indeni, når man kigger på sig selv?

Stikbold med øvelser: Vi ønskede også at få så meget krop med som muligt og tilrettelagde derfor også bevægelsesaktiviteter med fokus på følelser. Vi så en gruppe, der var meget konkurrencepræget og hvor flere havde svært ved at være i følelsen af at tabe. Vi valgte derfor at spille stikbold med forskellige bevægelsesøvelser, der skulle gennemføres, hvis man blev ramt. Øvelserne var den pædagogiske bagdør til dem, der havde det svært med at blive ramt: de var ikke ude af legen, men mærkede stadig følelsen af ærgrelse og skulle finde ud af at være i den følelse. Efterfølgende tog vi en snak om, hvilke følelser, de hver især havde haft. Nogle havde været kede af

det, fordi de var blevet ramt eller fordi de ikke havde haft bolden nok. Der var nogen, der havde været bange for at blive ramt, mens andre havde mærket glæde, fordi de syntes, det var sjovt. Der var mange følelser på spil.

Vi har også spillet brætspil om følelser, lavet yoga og læst bøger med fokus på forskellige følelser.

Overordnet læreplanstemaer: alsidig personlig udvikling og social udvikling.

Svømning

I januar startede satellitterne op med svømning i Hillerød Svømmehal. Et forløb over 8 gange, hvor vi også havde tilknyttet en svømmeinstruktør. Vi ønskede at stimulere og styrke sanser og kropsbevidsthed hos børnene og samtidig give dem trygge oplevelser i vandet. Hver gang havde instruktøren planlagt forskellige øvelser og samarbejdslege, som børnene skulle igennem. Nogle børn var trygge i vandet med det samme, mens andre blev mere modige undervejs og det var tydeligt at se en udvikling. Et andet fokus i dette forløb var også, at vi skulle øve os på at komme frem og tilbage med offentlig trafik, øve omklædning, pakke tasken, spise medbragte madpakker etc.

Overordnet læreplanstema: krop, sanser og bevægelse.

Køkken

Efter en længere renovation af vores køkken, kom der atter børn med i køkkenet i januar. Her øver børnene at få en besked, følge instrukserne, håndtere køkkenredskaber og hjælpe til.

De får snakke om den mad vi spiser, måler ingredienser af og smager på nye ting. Udover det øver de matematisk opmærksomhed, når der skal dækkes rulleborde og tælles tallerkner og kopper. Det er vores hensigt, at der vil være børn med i køkkenet mindst en gang om ugen.

Rytmik

Vi ønsker at udnytte vores kompetencer på tværs af grupper i hele huset. Det har resulteret i et nyt tiltag i 2024, hvor en pædagog fra vuggestuen en formiddag om ugen laver rytmik i børnehaven. Der er to grupper børn og voksne, der deltager og de fortsætter i en periode af 4 uger. Det giver dem et mere sammenhængende forløb og det giver os mulighed for at følge deres udvikling.

Med musik og bevægelse styrkes børnene i flere ting via den legende tilgang til læring. Der er lege, hvor der er fokus på, at vi ser hinanden og giver hinanden plads. Legene styrker og samarbejde og det at være i et fællesskab. Nogle lege handler om at turde mere, og i andre lege skal vi bare grine sammen. Via forskellige virkemidler som rim og remser, trommer og rekvisitter fanges børnenes interesse. Forløbet består af genkendelighed, men samtidig er der også noget nyt med hver gang. Det øver børnene i at indgå i forskellige lege og også rykke sig i det genkendelige.

Vi så, at der skete en stor udvikling hos børnene; i starten var der flere børn, der var meget forsigtige og nogle var mere observerende. Nu ser vi, at alle børn er deltagende og mange kender legene så godt, at de kan være medbestemmende i at rammesætte dem. På grund af denne udvikling kunne vi også begynde at arbejde med mere avancerede lege og en større forståelse for takter.

I vuggestuen laves der rytmik flere gange om ugen. Der øver vi at vente på tur og være medbestemmende. Vi har især haft fokus på at øve high arousal og low arousal, når vi går fra at være helt stille til at være højlydte med instrumenter og når vi leger med egen stemme. Sproget er altid et vigtigt fokuspunkt til rytmik. I legene sætter vi mange ord og begreber på som f.eks. "høj", "lav" og bruger kroppen til at lære ordene. Jo ældre børnene bliver, jo mere er de med til at udfylde rammen i legene. Vuggestuebørnene kender rammen og er meget trygge i formen. Der ses f.eks. en tydelig udvikling i lege, hvor børnene kan være med til at bestemme, hvilken bevægelse, der skal laves: i starten sagde de alle det samme f.eks. "løbe". Nu siger de forskellige ting som hoppe, kravle, hinke osv.

Læreplans temaer: Krop, sanser og bevægelse og Social udvikling

Februar – marts

Sanselige legeprojekter i vuggestuen

Vi valgte at have fokus på sanselige legeprojekter i vuggestuen, hvor det er børnene, der former legeprojektet med deres sanser og med frihed udforsker, erfarer og leger med de forskellige temaer. Ved at præsentere én slags materiale ville vi observere om det havde betydning for uoverensstemmelser og konflikter mellem børnene og have fokus på samspil, relationer og fordybelse. Vores første projekt blev bunker af blade, som vi havde samlet i skoven. I sanselige legeprojekter er der fokus på den voksnes rolle. Her er det vigtigt, at den voksne i starten forholder sig observerende og nysgerrigt på det, som børnene viser. Dette foregår i øjenhøjde med masser af øjenkontakt og anerkendende nik. Lidt senere kan den voksne begynde at deltage i børnenes leg og på et tidspunkt også gå foran og vise nye veje. Det kan den voksne f.eks. gøre ved at ligge sig i bladene, lægge blade på hinandens krop, puste bladene af deres krop, hoppe i bladene, kaste bladene op i luften osv. Børnene imiterer den voksne og der vil være en fælles opmærksomhed.

Inden vi gik i gang, havde vi udvalgt nogle observationspunkter bl.a.

- Hvordan sanser børnene forskelligt?
- Hvordan udvikler børnene sig i de sanselige oplevelser undervejs eller over flere gange?
- Går børnene på opdagelse?
- Hvad sker der, når børnene kommer ind i rummet?
- Fordyber de sig?
- Hvilke lege opstår der? Og er der fælleslege?
- Hvordan er kommunikationen?

Beskrivelse af aktiviteter

Leg med blade: Vi samlede blade på legepladsen og i skoven og tog dem med indendørs, for at give børnene en sanselig oplevelse med bladene. Bladene var placeret i en bunke på gulvet og der var ikke andre legegenstande tilgængelige. Børnene var kun iført ble og bodystocking for at give dem mere bevægelsesfrihed og kropslige sanseerfaringer med bladene.

Børnene gik til bladene på forskellige måder, nogle med meget høj energi-niveau og andre mere sanselig ved at sætte sig i bladene og mærke dem på krop og tæer. Nogle var friske på at lege lige fra start og andre skulle se det mere an. Børnene spejlede sig meget i hinanden og gjorde, hvad de andre gjorde. Legen startede i high arousal til derefter at udvikle sig til en mere rolig aktivitet, hvor børnene sad ned og sansede blade på fødder og ben.

Vi gentog legeprojektet et par dage senere, og denne gang, var der placeret 4 spande i rummet. De gik hurtigt på opdagelse igen, og var meget interesseret i spandene, som de undersøgte og legede med. Der gik ret lang tid før børnene fandt på at inddrage bladene i legen, hvor de blandt andet legede med at fylde og tømme spande med blade.

Ved at træde i baggrunden og blot anerkende og nikke til børnenes egne initiativer, opstod der et læringsmiljø, hvor børnenes egne ideer og initiativer var i fokus. Børnene spejlede sig og imiterede meget hinanden i legen. Det at den voksne trak i baggrunden fremmede børnenes relationer til hinanden i legen og deres samspil. De grinede og smilede til hinanden, og der var på intet tidspunkt konflikter børnene imellem.

Toiletruller: Toiletruller var sat op i flere tårne, da børnene kom ind i rummet, hvor alt andet var fjernet. Børnene havde bare tæer og var kun iført bodystocking. De gik direkte i gang med at bygge flere tårne og nogle af børnene brugte også toiletrullerne, som en fodbold og sparkede til dem. Nogle hjalp hinanden, mens andre holdt lidt øje med de andre, inden de gik med i deres leg. De fandt på ting sammen, men også hver for sig. De var meget kreative, puttede toiletrullerne ind i skabene, rullede dem ud, gik på line på udrullede toiletruller, gemte sig i det, brugte toiletrullerne som kikkert og rev det i stykker. De inspirerede hinanden og imiterede hinanden. Der var meget stille og der blev ikke brugt mange ord. De var i gang med legen i lang tid (cirka 45 min) uden konflikter.

Malertape: Der var tapestykker til fri afbenyttelse. Der blev samarbejdet om at putte tape på fællespapiret og finmotorikken blev øvet, når det fjollede tape klistrede sammen. Lange stykker tape var svære at styre, så børnene fandt på at krølle det sammen, så var det pludselig en bold, som også kunne klistre på væggen. Der var stor fordybelse og nysgerrighed hos børnene på at lege med malertape og undersøge alt, hvad det kan.

Overordnede læreplanstemaer: Krop, sanser og bevægelse + Social udvikling

Børnehaven

Teater

Efter vinterferien gik satellitterne i gang med at lave deres eget teaterstykke. Her var der især fokus på selve processen, - at inddrage børnene så meget som muligt, give dem medbestemmelse og mærke ejerskab.

I første del af processen blev der sat en ramme af de voksne, som dette år blev "slottet". Herefter gik børnene i gang med at lege på slottet, med forskellige rekvisitter og tale om, hvad der mon sker på sådan et slot. Undervejs blev børnenes idéer noteret. Det endte ud i en fortælling om kongefamilien, der lever i sus og dus på slottet, men føler, at de har meget at se til. Ude i skoven var der en troldefamilie, der bor ude i deres hule og troldene drømte om, at leve livet på slottet.

I anden del af processen, skulle rollerne fordeles. Børnene fik hver især 3 ønsker og alle fik opfyldt et af ønskerne. De var også med til at lave rekvisitter og vælge tøj, som de syntes passede til deres rolle.

Vi ønskede at eksperimentere med forskellige virkemidler, og de blev præsenteret for dans, sang, musik og billeder. Der blev skrevet en sang, de skulle synge, der var danse som de selv var med til at lave og der blev taget billeder af dem som konger og trolde, som skulle inddrages i forestillingen. Da vi tog billeder, øvede vi os på, hvordan man ser ud i ansigtet eller bevæger sig, når man er henholdsvis konge eller trolde?

Til sidst lavede børnene selv billetter til deres forældre, som de var med til at sælge. Pengene gik til en fælles tur i legeland.

Børnene fremviste først teaterstykket for resten af børnehaven og dernæst om aftenen for deres forældre. Børnene var meget spændte på, hvordan det skulle gå, men vi oplevede at mange af dem stillede sig frem med tryghed og en tydelig stolthed, da det hele var overstået.

Overordnede læreplanstemaer: Kultur, æstetik og fællesskab og Alsidig personlig udvikling

Ture til Grib Sø

Vi oplevede, at børnene godt kunne bruge flere oplevelser og styrkede relationer på tværs af grupperne, og vi planlagde derfor et forløb med ture til Grib Sø. Her ville vi gerne give dem mulighed for personlig udvikling, nye relationer og oplevelser i naturen.

Beskrivelse af aktiviteter

Forløbet blev planlagt sådan, at alle børn var i en gruppe sammen med 10 andre børn. Gruppen var afsted på tur sammen mandag, onsdag og fredag i samme uge. De var typisk afsted fra kl. 9-13 og de havde madpakker med.

Det at tage afsted så mange gange sammen, ønskede vi skulle styrke børnenes relationer, men det gav også mulighed for et forløb, hvor gruppen sammen kunne vende tilbage til søen og også snakke om de fælles oplevelser, når de kom hjem til Vandpytten.

Ude ved søen var der aktiviteter, hvor de kunne fiske, lege gemme, sætte gyng og svævebane op, klatre samt finde og snitte snobrødspinde. Der blev også samarbejdet om at bygge en fælles hule, som de efterfølgende grupper byggede videre på. Det betød, at alle børnene fra de forskellige hold efterfølgende havde en fælles hule at snakke om hjemme i Vandpytten.

Ude ved søen blev der også lavet fælles rammer og regelsæt, som skulle følges, og børnene hjalp hinanden med at huske dem.

De små hold gjorde, at de fik øje på hinanden, også når de var hjemme i børnehaven. Her kunne vi se, at relationerne fortsatte med de nye venner.

Vi oplevede også, at børn som kan have svært ved at stå frem eller deltage med de andre børn, var mere deltagende i den lille gruppe ved søen. Der var eksempelvis en pige, som pludselig talte højere og turde gå forrest i aktiviteterne. Der var også en dreng, som blev mere opsøgende på de andre børn end vi plejer at se.

Læreplans temaer: Social udvikling + Natur, udeliv og science

Hjemme i Vandpytten

Der var også fokus på relationer hjemme i Vandpytten. Her brugte vi "PlayJam", som tager udgangspunkt i et fokuspunkt, som vi gerne vil have børnene skal øve sig på - i dette tilfælde *samarbejde*. Herefter planlægges aktiviteter, så de understøtter og arbejder med fokuspunktet.

Her havde de 4-årige drenge et forløb, hvor de skulle få øjnene op for hinanden på kryds og tværs. Det øvede vi med små ture i nærområdet, hvor vi legede forskellige lege, med fokus på samarbejde og opmærksomhed på hinanden. Det var både aktiviteter parvis og i hele gruppen.

Beskrivelse af aktiviteter

Kegleleg: Børnene var delt i to hold og billeder af børnene var gemt under kegler. Opgaven var at løbe ned og løfte en kegle, og se om der var et billede af en holdkammerat. Var det en fra holdet, skulle man råbe tilbage "xxx jeg har fundet dig" og løbe tilbage med brikken. Var det ikke en fra holdet, blev billedet lagt tilbage og man løb retur uden billede.

Bevægelsesbrikker: En anden aktivitet var nogle brikker med billeder af forskellige bevægelser på. Børnene skulle på skift løbe ned og vende en brik og vise de andre øvelsen. De andre skulle så kopiere øvelsen.

Begge aktiviteter øgede børnenes opmærksomhed på hinanden og skulle give følelsen af, at alle hørte til og var vigtige i gruppen.

Vi samlede også de 3-årige piger for at styrke deres legerelationer. Vi oplevede, at de kunne være lidt lukkede i deres lege og have svært ved at lade flere lege med. Via "Playjam" tilrettelagde vi aktiviteter med fokus på samarbejde og det at lege flere sammen og give plads til hinanden.

Hospitalsleg: De voksne satte rammen for en leg,- denne gang hospitalsleg. Rollerne blev delt ud og alle fik en vigtig rolle. Der var ikke udklædning og udstyr til alle, så de skulle øve sig på at dele og se, hvem der manglede noget.

Vi så, at børnene viste empati og omsorg for hinanden og at relationerne blev styrkede.

Overordnet læreplanstema: Social udvikling

Legemiljøer

Både i vuggestuen og børnehaven oplevede vi, at børnene havde brug for mere tydelige legemiljøer på stuerne. For nogle børn kunne det være svært at komme i gang efter morgenafleveringen, hvis der ikke var genkendelige legemiljøer. Derfor har vi haft fokus på at indrette tydelige legezoner (konstruktionszone, læsezone, rollelegszon, hulezone, bevægelseszone, zenzone) og nogle steder mere afskærmede miljøer, så alle børn havde et godt sted at starte dagen.

I vuggestuen fik de malet nye farver på væggene og de fik nye møbler, som kunne skabe nye miljøer.

I børnehaven oplevede vi derudover behov for rolige legemiljøer, når vi kom ind fra legepladsen om eftermiddagen. Vi oplevede, at børnene havde brug for hjælp til at give deres krop og hoved ro, efter mange timers fysisk udfoldelse på legepladsen. Derfor indførte vi "hviletid", som foregår i tumlerummet eller i bjælkehytten. Her er der gjort klar med madrasser og dæmpet lys. "Hviletid" kan både indeholde lydbøger, massage og historiefortælling. Vi oplever, at mange børn efterspørger "hviletid".

April - maj

Legegrupper i vuggestuen

I vuggestuen arbejdede vi med tilknytningsbaseret legegruppe, som er små voksenstyrede legegrupper med fokus på struktur, sociale kompetencer, reguleringsfærdigheder og relationer. Vi tog udgangspunkt i børnenes udviklingsniveau og der blev sammensat grupper ud fra dette. Den

voksnes rolle var at være karavanefører, - at gå forrest og få sat rammen i legene, så børnene kunne føle sig trygge. Der var fokus på samspillet med barnet, at få mødeøjeblikke og være opmærksom på, hvilken respons man fik.

Beskrivelse af aktiviteter

Aktiviteterne i legegrupperne var struktureret leg med samme start og slutning hver gang. Legene foregik i tumlerummet og inden børnene kom ind i rummet, skulle de sammen gå ind på en bestemt måde (kravle, hoppe etc.) I tumlerummet var der placeret måtter, hvor børnenes billedmagneter var lagt på, så de kunne se, hvor de skulle sidde.

Derefter blev der sunget goddag sang og "tjek op" på hinanden: Hvem er med og fokus på at se hinanden. Herefter blev der sat en opadregulerende aktivitet (dans, sangleg...) i gang efterfulgt af en nedadregulerende aktivitet (trille bold, rytmeleg...).

Legegrupperne blev afsluttet med afslapning til musik med tryk fra den voksne ind vi igen valgte en bevægelse til at gå ud sammen på.

Vi så, hvordan børnene hurtigt fik styr på den struktur, som vi havde og hvordan det gavtede dem at komme ind i et rum, som var klar til aktiviteten. De udviklede sig i aktiviteterne, men også i at deltage og samarbejde.

Overordnet læreplanstema: Social udvikling

Fitness fredag

Da foråret kom, betød det også, at vi atter kom i gang med Fitness fredag. Det er en aktivitet i Vandpytten, som opstod sidste år og som primært foregår ude på legepladsen. I Vandpytten laver vi ofte aktiviteter i mindre grupper, men vi følte en særlig energi, da vi samlede hele huset i denne fællesaktivitet. Aktiviteten er frivillig, men vi oplever, at alle børn kommer løbende, når musikken tændes.

Beskrivelse af aktiviteten

Vi starter med fælles opvarmning som især består af dans og diverse bevægelseslege. Herefter bliver børnene delt i blandede hold aldersmæssigt og sendt ud på forskellige stationer. Hvert hold får en overtrækstrøje på i en given farve, så børnene visuelt kan se, hvem de skal følges med.

Hver station har forskelligt kropsligt og motorisk fokus. Vi har blandt andet haft stationer med fokus på: *balance, styrke og udholdenhed*. Eksempler på stationer: Yoga, længdespring,

vægtløftning, boksepude, hurtigløb etc.

Undervejs skifter børnene stationer, så de kommer igennem dem alle. Til sidst er der fælles udstrækning og afslapning til stille musik.

Nogle fredage har vi valgt at lave forhindringsbane på hele legepladsen. Her skal der kravles, hoppes, balanceres og løbes stærkt. På denne måde tilgodeser vi de børn, som måske kan have svært ved at være i den mere faste ramme med hold.

Til Fitness fredag er de voksne rollemodeller og aktivt deltagende i fitness tøj. Vi ønsker at vise, at kroppen kan bruges på mange forskellige måder og generelt at styrke børnenes motoriske udvikling. Derudover ønsker vi at skabe et fællesskab, hvor alle børnene – både store og små kan være med på hvert deres niveau. Der er altid en voksen som er "flyver" og kan hjælpe, hvor der er behov for ekstra støtte.

Fitness Fredag er meget efterspurgt hos børnene 😊

Børneboks:

Hvad kan du bruge til at lave en forhindringsbane derhjemme?

Overordnede læreplanstemaer: Krop, sanser og bevægelse og Social udvikling

Børnemiljøvurdering

I 2024 har vi lavet vores Børnemiljøvurdering (BMV), som omhandler det psykiske og det æstetiske børnemiljø. Det giver os et lille indblik i, hvad børnene tænker om deres hverdag i børnehaven. Vurderingen foregår ved, at børnene sammen med "Super Aben" svarer på 20 spørgsmål via tryk på ipaden.

Vi lavede en BMV for 3 år siden. Her blev fokuspunkterne:

- Steder i børnehaven, hvor man kan slappe af
- De voksne mere med i legen
- Mere medbestemmelse for børnene i forhold til hvad vi laver.

I år deltog 20 børn i vurderingen, det var 9 piger og 11 drenge i alderen 4-5 år.

Det var spændende at se, om de samme punkter ville fylde igen, eller om fokus skulle flyttes.

Efter gennemførelsen af Børnemiljøvurderingen i 2024 og arbejdet med den, så besluttede vi at have fokus på:

- De voksnes deltagelse i leg
- Drilleri

Beskrivelse af aktiviteter

Ved hjælp af materialet fra "Fri For Mobberi", talte vi med børnene om forskellige situationer, for at få en større forståelse for, hvad børnene opfatter som drilleri. Vi havde fokus på det til morgenmøderne i grupperne, hvor der også blev gjort brug af Face-It Bo.

Vi var nysgerrige på, hvornår børnene egentlig oplevede, at den voksne legede med og vi satte derfor fokus på at italesætte, når vi legede med.

Opfattes det fx som leg, når vi leger fangeleg eller laver rytmik, eller er det primært rollelege de opfatter som "leg"?

Indkøringer

I 2024 var de fleste indkøringer af nye børn i perioden fra maj til august. Indkøringerne prioriteres højt i vores planlægning, så der bliver god tid og plads til nærvær og trygge indkøringer, hvor vi ser på barnet og sætter tempoet herefter. Vi prioriterer små legegrupper med få børn på stuen og primært de samme voksne den første tid. I barnets tempo udvides børnegruppens størrelse og antallet af voksne. Det er meget individuelt, hvor lang tid et barn har behov for, før det føler sig trygt. Forældrene er med i starten, men det er også en balance i at sende dem afsted, da vi først kommer helt tæt på, når far eller mor er gået.

Fra vuggestue til børnehave

Den dag, hvor børnene flytter fra vores vuggestue til børnehaven, synger vi farvel i vuggestuen og børnene køres derefter på taburetter gennem huset og ned i børnehaven til musik med Champagnegaloppen. Nede i børnehaven venter de kommende venner med en flagallé. Der synges en "Velkommen til børnehaven" sang og de nye børnehavebørn springer ned fra taburetten og ind i børnehavelivet.

Foråret er på vej i børnehaven

Turene til skoven og Grib Sø fortsatte ind i foråret og her var flere hold afsted på ture i forløb af 2 uger. Det gav igen god ro og mulighed for fordybelse og tid til at få øje på, hvad der skete i naturen netop på dette tidspunkt. Andre børnegrupper blev inddelt i mindre hold, ca. 10 børn, som på skift kom på ture i skoven og lavede krible-krable aktiviteter.

Beskrivelse af aktiviteter

Krible-krable: Vi ønskede, at børnene fik en forståelse for og et kendskab til de mest almindelige insekter, der findes i skoven og på legepladsen. Hvor bor de henne? Hvad spiser de? Hvad har de brug for, for at have det godt? Og hvorfor er de gode for naturen?

Vi tog materiale og insekter med hjem fra skoven, så vi kunne bygge vores egen skovbund hjemme i Vandpytten bagved skuret.

Køkkenhaven: I foråret gik vi i gang med at klargøre køkkenhaven til nye urter og grøntsager. Vi lavede urtebede med forskellige urter, så børnene kunne lære, hvad de hedder og de kunne smage på dem. Vi brugte også urterne i maden, i køkkenet og på bålet. Vi lagde kartofler og forspirede tomater og chili. Køkkenhaven bruges hele sommeren og den skal sås, passes, plejes og høstes. Børnene skal lære at passe på haven, så de føler ejerskab for den.

Sommerfugle og bier

Vi ønskede at give børnene større kendskab til sommerfugle og bier. Det er begge dyr, som vi møder på legepladsen, men ikke ved særlig meget om. Bierne kan stikke os og sommerfuglen har vinger, som vi ikke må røre ved. Det var typisk det, børnene vidste om dem. Sammen med børnene ville vi undre os og undersøge de spørgsmål, som kom op.

Vi startede med at snakke med børnene for at høre, hvad de havde af kendskab inden vi fordybede os i emnet. Børnene havde mange gode spørgsmål og ideer.

Både med bier og sommerfuglene lavede vi kreative projekter, som kunne pynte børnehaven og understøtte temaet.

Beskrivelse af aktiviteter

Sommerfugle: Vi bestilte 10 sommerfuglelarver, som kom i et glas med deres mad. Vi observerede dem imens larverne blev tykkere og tykkere og en dag begyndte de at lave pupper. En gruppe børn var med til at rykke pupperne fra glasset over til et sted, hvor sommerfuglene kunne flyve.

Vi holdt godt øje med pupperne hver dag og pludselig en dag, brød den første sommerfugl ud af sin puppe. Børnene hjalp med at give den mad, plukke blomster, skære frugt og lave sukkervand. Lige så stille kom flere og flere sommerfugle ud og til sidst sendte vi dem afsted ud i det fri ude på legepladsen.

Vi sagde digtet:
*"Jeg flyver højt op i det blå,
med mange flotte farver på.
Orange, rød, sort og gul,
for jeg er jo en sommerfugl"*

For også at lære sommerfuglens cyklus via vores egen krop, legede vi en leg, hvor vi alle startede med at ligge som små æg. Vi strakte os ud og blev til larver og spiste os større og større. Vi kravlede ned i vores pupper, som var soveposer. Herinde lå vi lidt og lyttede til en sang om sommerfuglens forvandling. Vi begyndte så at bryde ud af vores pupper og kunne nu flyve rundt som sommerfugle.

Bier aktiviteter: Vi er så heldige, at vi har en medarbejder, som også er biavler. Vi havde derfor god mulighed for at blive klogere på emnet. Hun optog film af biernes arbejde, som vi viste på storskærm og snakkede om. De små film viste alt fra biernes arbejde til, hvordan man indfanger en bisværmer.

Vi fik lov til at male vores egne bistader, så vi havde vores helt særlige Vandpytten bistader, som bierne kunne flytte ind i. De kom hjem i hendes have og vi kunne cykle forbi og kigge til dem fra vejen. Vi lånte også en bi dragt, som man har på hos bierne. Og vi så bi-tavler med bivoks på.

Vi lærte også om biens cyklus og opdagede, at den er meget lig sommerfuglens. Vi legede en leg meget lig sommerfugle-bevægelseslegen, men nu med hulahopringe i stedet for soveposer.

Imens vi lå i pupperne, sagde vi nu dette rim: *"Jeg er den lille travle bi, min mor hun er en dronning, og jeg er meget sød ved børn, for jeg kan lave... honning."*

I løbet af sommerferien var flere børn på cykeltur forbi de bistader, vi havde malet og der blev også hentet honning.

Børneboks:

Kan du huske da sommerfuglen kom ud af puppen og den blødte lidt? Kan du huske, hvorfor den gjorde det? Du får lige tid til at tænke lidt...

Den pumpede sit blod ud i vingerne, for at gøre dem flyveklar.

Udover sommerfugle så vi også på mange andre dyr. Hvilke dyr kan du finde i din have?

Båldage

Foråret satte også oftere gang i vores bål igen. En gang om ugen mødtes vi ved bålet i vores nye bålhytte. Her hjalp børnene med at tilberede alt fra the til suppe. Børnene skar grøntsager eller varmede sig ved bålet, imens der blev sunget en sang. Det er en god måde at samle mange børn fra hele huset og inddrage køkkenet i vores hverdag.

Overordnet læreplanstema: Natur, udeliv og science og Krop, sanser og bevægelse

Juni - juli – august

Vuggestuen - Ture i nærmiljøet

I vuggestuen har vi hele året igennem brugt nærmiljøet, især skoven, som et ekstra læringsmiljø. Allererst ønskede vi os, at børnene skulle blive trygge i naturen og i takt med, at børnene blev mere modige og nysgerrige, udforskede vi naturen mere og mere. Vi har derfor også kunne følge årstiderne i skoven og set, hvordan skoven har forandret sig fra måned til måned.

Vi ønskede, at børnene blev fortrolige med skoven. Dette ved hjælp af at bruge alle deres sanser – f.eks. smagte vi på brombær og malede med dem. Vi har mærket vinden, ligget i græsset da det var

højt og set, hvordan det blev slået af maskinerne. Vi har udforsket sneglene, mærket dem og talt om, hvordan de føles, vi har mærket på mos og kravlet i huler.

Der har også været fokus på

at udvikle børnenes sprog. Børnene blev f.eks. meget optaget af ordene "snegle", "knaster" og "stikke". Vi gentager ordene rigtig mange gange og "smager" på dem og på denne måde understøtter børnenes sproglige læring. Når vi følger børnenes egen nysgerrighed og optagethed, oplever vi, at børnene bliver meget modtagelige overfor læring.

Sommer i børnehaven

Inden sommerferien havde vi gruppeuger i børnehaven, hvor hver gruppe valgte et tema at arbejde med. Vi ønskede at ryste de nye grupper bedre sammen og give alle børn en følelse af at høre til i deres grupper.

High/low arousal:

Blandt de største børnehavebørn, så vi et behov for at have fokus på *high/low arousal*. Vi så nogle børn, som kunne have svært ved at gå fra henholdsvis det ene til det andet og at nogle af dem ofte var meget hurtige til at komme i *high arousal* og andre blev i *low* meget af dagen. Vi ønskede at give dem redskaber til at mærke sig selv, så de kunne blive bedre til at selvregulere og skifte arousal niveau.

Beskrivelse af aktiviteten

Vi startede med, at børnene skulle give bud på, hvordan man kunne få sit hjerte til at banke hurtigere: Hoppe, løbe, hinke eller dreje rundt. Når vi havde lavet bevægelserne, mærkede vi på hjertet og kiggede efter, om nogle måske var blevet røde i ansigtet eller havde fået sved på panden. Herefter gav børnene deres bud på, hvordan man så fik hjertet til at falde til ro igen: Sidde stille, ligge ned eller trække vejret langsomt. Dette gjorde vi før og efter hver aktivitet, for bedre at spore børnene ind på, hvad vi havde fokus på.

High arousal aktiviteter: Vi lavede bevægelseslege, hvor de skulle lave forskellige bevægelser fra kegle til kegle, fangelege og stopdans, - både ude og inde.

Efter hver leg skulle børnene give hinanden massage parvis til en voksenstyret massagehistorie. Afslutningsvis tog vi en runde, hvor alle fortalte, hvilken aktivitet de bedst kunne lide. Vi oplevede, at flere af børnene blev gode til at sætte ord på, hvilke lege de bedst kunne lide og hvorfor – nogle kunne f.eks. bedst lide massage, fordi det var roligt og andre kunne bedst lide at løbe stærkt, så hjertet bankede hurtigt.

Billerne havde tema om indianere. Vi startede med, at alle billerne fik deres eget indianernavn. Vi sang indianersange, der blev leget indianerlege og vi lavede indianer rekvisitter. Udover det var der ture til biblioteket og "indianer ture" til skoven. Ugerne blev afsluttet ved, at alle tog deres rekvisitter på og sammen, blev der leget en fælles indianerleg i gruppen.

Myrerne valgte historiefortælling og arbejdede med *Guldlok og de tre små bjørne*. Først fortalte den voksne historien, men langsomt var det børnene som overtog og fortalte mere og mere af den. De begyndte at spille historien, hvor alle børnene fik en rolle og det hele sluttede af med et lille teater for billerne. Vi valgte historiefortælling, fordi det var noget, som fangede børnene meget og fordi vi kunne se, at nogle af børnene havde en fordel i at øve sig i at turde at stille sig frem og have en rolle i gruppen.

Fokus: Sprog og Social udvikling

Morgenmøder

Efter sommerferien fortsatte vi med at have fokus på fællesskabet i de enkelte grupper. Vi havde især fokus på, at børnene fik gode rutiner, genkendelighed og følte sig trygge i deres hverdag. Det gjorde vi blandt andet ved at indføre vores morgenmøder i grupperne igen. På morgenmøderne får børnene tilbudt et stykke brød og vi snakker om, hvad dagen bringer. Børnene får et overblik over deres dag og hvem de skal være sammen med. Der synges nogle gange en sang eller leges en kort leg og møderne varer oftest 20-30 min. Vi oplever, at børnene efterspørger møderne og at de nemmere navigerer rundt i formiddagens aktiviteter.

Derudover ønskede vi at styrke børnenes relationer i gruppen. Nogle af børnene var i gruppen sidste år, nogle kom fra vuggestuen og andre kom udefra. Vi ønskede at få dem rystet godt sammen og her kunne morgenmøderne også bruges til at se: *Hvem er vi og hvem mangler vi?*

Cykling

I august havde vi cykeluge med de største børnehavebørn. Nogle kunne allerede cykle i forvejen og var meget trænede i det, mens andre havde brug for at øve sig og finde balancen uden støttehjul. Fælles for alle var, at der var fokus på succesoplevelser og de individuelt blev udfordret tilpas. Den voksnes rolle var især at motivere og støtte det enkelte barn i at se sin udvikling – stor som lille.

Beskrivelse af aktiviteten

Vi startede med at tage børnene ud i hold på stien bagved bålhytten og finde ud af deres individuelle niveau, så vi kunne vurdere hver enkelt barns behov. Dagen efter fortsatte vi i niveau inddelte hold på stien, så de børn, der havde brug for det, kunne få voksen støtte og blive mere trygge. Her var der allerede et par stykker, der følte sig modige nok til at prøve at cykle uden støttehjul.

Det var tydeligt, at der hvor de fleste var udfordrede var i forhold til balancen og at starte og standse på cyklen. Derfor blev der også lavet aktiviteter med netop dette fokus: Postkasse-leg og boldsorterings leg ved stien omkring Nettos legeplads og en bane med slalom og stopskilte.

For at tilgodese de børn, der havde brug for mere udfordring, blev der også en tur til Sponz mountainbike bane. Her er der forskellige bakker, hop og sving, som kræver mere teknik og fart.

Vi så, at alle børn var tydeligt stolte af sig selv og flere fortalte, hvordan de også havde øvet videre derhjemme. Vi valgte derfor også at lave en ekstra cykeluge, da vi kunne se, hvor meget børnene

profiterede af det og de efterspurgte flere dage. Efter cykelugerne endte alle børn med at kunne cykle uden støttehjul.

Læreplanstema: Krop, bevægelse og sanser og Alsidig personlig udvikling

Børneboks:

Hvor mange børn er der, i din gruppe? Kan du tælle drengene? Prøv at spørge mor og far om de kender navnene på børnene i din gruppe 😊

September – oktober

Kreative aktiviteter i vuggestuen

Vi ønsker at give børnene mulighed for at udforske deres egen fantasi, at få erfaringer med forskellige materialer og udvikle deres finmotorik. Dette gør vi blandt andet, når vi laver kreative aktiviteter på deres niveau.

I forbindelse med halloween var de største krudtuglebørn med til at lave edderkopper. På vores ture så vi, at børnene blev optaget af netop edderkoppen, og vi ønskede at følge deres spor og arbejde videre med edderkoppen på mange forskellige måder.

Beskrivelse af aktiviteter

Edderkopper: Den voksne startede med at skære en "flamingo" kugle over, som børnene skulle mærke på og derefter male den. De øvede sig i at male og at mærke, hvordan det føltes at have en pensel i hånden. Bagefter lavede den voksne huller i kuglen og børnene skulle bruge deres finmotorik til at sætte piberensere ind som ben. Til sidst skulle der sættes klistermærkeøjne på, – en øvelse som kræver tålmodighed og koordination, da det kan være vanskeligt, at det klistrer og sætter sig fast på fingeren.

Spøgelse: Børnene lavede også spøgelse, hvor de brugte limstift og fjer. Børnene fik et udklippet spøgelse, hvor de skulle lime fjer og silkepapir på. Nogle fik erfaringer med, at fjerene kunne være svære at få limet fast og hvad gør jeg så? Til sidst satte de ligesom med edderkoppen klistermærke øjne på.

Både edderkopper og spøgelse blev hængt op på stuen, så børnene kunne se det og der efterfølgende kunne tales om det.

Læreplanstemaer: Kultur, æstetik og fællesskab

Gruppedage hos myrer og biller

Både bille og myregruppen havde gruppedage på stuen, hvor børnene var delt ind i mindre legegrupper. Børnene blev sat sammen i grupper af ca. 4 børn, som skulle lege forskellige lege

sammen. Vi gjorde dette for, at flere skulle få øje på hinanden på tværs af gruppen og møde nye relationer. Legene kunne eksempelvis være hospitalsleg, hvor børnene viste hinanden opmærksomhed og omsorg i legen. Et af rummene kunne også være krea-rummet, hvor børnene sammen fandt ro om en aktivitet, imens der blev snakket om stort og småt.

Vi brugte også naturen til forskellige aktiviteter, vi kunne lave sammen. Vi gik eksempelvis på kastanjejagt eller fandt smukke ting i skoven, som vi tog med hjem til et fælles billede. I skoven byggede vi sammen en hule og hjalp hinanden med de tunge grene.

Vi prioriterede også at spise sammen med vores grupper. Her samlede vi op på dagen, og det vi havde oplevet. Vi øvede at lytte til hinandens oplevelser og sammen fik vi sat ord på dem.

Vi oplevede, at det gav børnene mere overskud til hverdagen, når de fik gode relationer og kendte deres hverdag. Det er et fokus, vi har generelt, men især efter sommerferien, hvor det for flere af børnene er nyt at gå i børnehave.

Læreplanstemaer: Social udvikling + Natur, udeliv og science

Naturfagligt forløb

Lige før sommerferien sendte vi en ansøgning til Nordea Fondens børnehavepulje og fik godkendt 15.000 kr. til et 4 dages forløb med en naturvejleder for de ældste børnehavebørn. Formålet var, at børnene skulle tilegne sig viden om naturen igennem historiefortælling, praktiske aktiviteter og lege.

Beskrivelse af aktiviteten

Forløbet tog udgangspunkt i en historiefortælling om børnene Ask og Liv fra Jægerstenalderen. Naturvejlederen Anne havde planlagt 4 dage med forskelligt fokus og inden vi mødtes hver læste vi små historier om Ask og Liv, som gav mening i forhold til det, der var temaet på den pågældende dag.

Varme, ly og læ:

Sammen med Anne (vores naturvejleder) tog vi gruppen med i skoven til hulebakken. Her startede vi med en samarbejdsøvelse, hvor børnene skulle finde pinde til at bygge en hule/læhegn, som vi alle kunne sidde i med presenning som tag. Herefter blev børnene inddelt i to hold, hvor de på skift fik lov til at prøve at lave ild med tænd stål og vatrondeller dyppet i vaseline. Her fik børnene mærket på egen krop, hvor svært det er at lave ild, og at det kan tage lang tid før, der overhovedet kommer gnister. Børnene viste stort gå-på-mod og ville rigtig gerne prøve.

Viden om udvalgte planter:

Denne dag blev en kort tur til skoven, hvor vi skulle på jagt efter hylde træer. Inden turen talte vi om, hvordan træerne så ud. Alle børn skulle plukke blade og bær fra træet og hjemme på legepladsen talte vi videre om, hvad bladene og bærene kunne bruges til.

Børneboks:

Kan du huske, at hyldebladene kunne bruges som medicin?

Herefter fik alle en afskåret hyldegren, som skulle laves til et pusterør. Anne fortalte, hvordan disse pusterør kunne bruges til at puste til ilden, så den fik bedre fat, når man lavede bål. Børnene startede med at skrælle grenene med en kartoffelskræller, hvilket krævede masser af kræfter og tålmodighed. Herefter fik børnene en cykel-eg til at hive den bløde hvide marv ud af grenen, så den blev hul. Til sidst skulle pusterørene males med naturfarver og børnene prøvede også at male med saften fra hyldebærrene.

Tak til naturen

3. gang i forløbet tog vi med bussen til Naturlegepladsen Eghjorten. Her skulle vi først på jagt efter brændenælder, der skulle puttes i fladbrød. Børnene blev inddelt i to hold, hvor det ene skulle forme brødene og det andet skære æbler, som skulle laves til æbledessert over bålet. Alle børn havde deres pusterør med og fik afprøvet det ved bålet.

Jægere, dyrespor,

Den sidste dag, handlede det om at være opmærksomme i naturen og se, hvilke spor dyrene kunne have efterladt. Børnene gik på jagt i skovbunden efter spor. Sammen kiggede vi på de ting, som de fandt og vi snakkede om, hvilke dyr, der mon havde været forbi. Dagens højdepunkt var dog, da vi fik lov til at holde en ægte næsehorns bille og larve. Den er en truet dyreart og vi fik en snak om, hvor vigtigt det er, at vi passer på vores natur og alle dem, der lever i den.

Vi oplevede, at børnene var meget nysgerrige på at lære og opmærksomme på, hvad Anne fortalte dem.

Læreplanstema: Natur, udeliv og science

November - december

Venskabsgrupper i børnehaven

Efter at have brugt tid på at danne gode relationer og lande i egne grupper, ønskede vi at skabe flere fællesskaber på tværs af børnehavegrupperne. Vi ønskede at give satellitterne mere ansvar for at hjælpe de mindre børn, at være de gode rollemodeller og generelt bare give alle børn gode oplevelser sammen på kryds og tværs af grupperne, som kunne åbne op for nye relationer.

Vi lavede små venskabsgrupper, som bestod af en satellit, en myre og en bille. Den første dag gik satellitterne rundt til myre- og billegrupperne og hentede deres nye myre/billevenner. Alle børn voksede lidt, både store og små. Det var rart at føle ansvar for en mindre ven, men det var også en dejlig ting, når en stor tog en i hånden og så en som ven. Vi satte de enkelte tremandsgrupper sammen med tre andre venskabsgrupper, så de endte i grupper af 12 børn. Sammen har de været på ture, i køkkenet, i krea, haft legegrupper og andet sammen. Børnene tog alle godt imod venskaberne og allerede første dag, så vi Satellitter hjælpe i garderoben, tage deres venner i hånden eller give hinanden gruppekram. For at tydeliggøre grupperne for børnene, satte vi billeder op af venskabsgrupperne på lågerne i garderoben.

Vi så, at børnene efterspurgte hinanden mere på tværs, at satellitterne blev mere opmærksomme på de mindre og at der opstod nye lege. Vi vil fortsat have fokus på venskabsgrupper i det nye år.

Julegaver

Hvert år laver vi julegaver i Vandpytten. Når vi vælger, hvilken julegave børnene skal lave, har vi en opmærksomhed på at inddrage naturen og bevægelse. Derudover ønsker vi, at børnene er med i hele processen. I år valgte vi at lave køkkenrulleholdere i børnehaven. Børnene var på ture i skoven og hente lige grene, som de så savede til i længden og snittede barken af hjemme i Vandpytten. Grenene blev slebet fint, så de blev helt glatte. Inde i krea skulle børnene støbe en betonbund og sætte deres pind i, så den kunne stå oprejst ved hjælp af et stativ. Betonfoden blev pyntet på forskellig vis efter barnets alder og kunnen. Vi oplever, at børnene er meget stolte over at kunne medbringe en gave til juleaften.

I vuggestuen blev der lavet nissemand på pinde til at hænge på juletræet. Her havde børnene også været med på tur for at finde pinde og bog til projektet. Der blev fjernet bark fra pindene og derefter malede børnene både bog og pinde med en farve, de selv havde valgt. Til sidst blev bog limet på som nissehue og vat som skæg.

Face-it

I årets løb har vi set et behov for fokus på børnenes følelsesregulering. Der er brug for hjælp til at være i og sætte ord på deres følelser. Vi var så heldige at få bevilget midler fra Børneringens Fond og dem valgte vi at bruge på et kursus over tre dage, som netop har fokus på dette. Kurset startede op i november og forsætter i januar og april.

Face-it er et pædagogisk materiale, som blandt andet består af et magnetansigt, kaldet Bo. Ansigtet har flytbare magneter, så der kan laves forskellige ansigtsudtryk. Ansigtet har vist sig at være en stor hjælp i arbejdet med børn, som kan have svært ved at udtrykke sig følelsesmæssigt.

Dialogen med nogle børn kan gå i stå på grund af børnenes manglede evne til at udtrykke tanker og følelser, - det hjælper Bo med. Han kan hjælpe med at snakke om de svære, men også gode følelser. Bo kender alle følelser, og det kan være nemmere at snakke om Bo end sig selv. Vi oplever, at børnene kan spejle sig i Bos følelser og de udviser stor empati for ham. Vi kan bruge Bo til at tale om overordnede følelser eller om konkrete situationer F.eks. til Halloween, hvor nogle børn var lidt bange. Her fortalte Bo, at han var lidt spændt på Halloween, og at han synes, det kunne være lidt uhyggeligt. Børnene bød ind med deres egne erfaringer og flere fik sat ord på nogle af deres egne følelser omkring det.

På kursusdagen arbejdede vi også med "Robusthedscirklen". Her handler det om, hvor vigtigt det er for børns robusthed, at de får lov til at være i de svære følelser og mærke, at de klarer den og lærer af dem til næste gang. Mange børn hjælpes for hurtigt ud af de svære følelser, man skal jo helst være glad ikke? Vi glæder os til to dage mere med Face-it i det nye år.

Børneboksen:

Hvordan ser Bo ud med de her to ansigter, - hvad tror du, der er sket?

Læreplanstemaer: *Alsidig personlig udvikling*

Traditioner

I løbet af hele året har vi flere tilbagevendende traditioner. Mange af dem er på kryds og tværs af hele huset, så vi får nogle hyggelige fælles oplevelser sammen.

Hyttetur

Lige inden Satellitterne stopper tager de på hyttetur med en enkelt overnatning. Dette foregår i primitive rammer i Råbjerg hytten i Mårum. Formålet er at give børnene en god oplevelse sammen, inden de stopper i Vandpytten. Der laves bål, leges og afholdes natløb. Næste dag kommer forældrene op til hytten, og der afholdes en lille afskedsceremoni med farvel til det enkelte barn.

Plantedag

I Vandpytten er vi meget glade for vores legeplads. Vi bruger meget tid på den og sørger derfor også for, at den ser indbydende ud. Dette er selvfølgelig også noget, som børnene er en del af. Så når varmen begynder at komme og vi går sommeren i møde er det tid til vores "Plantedag". Hvert barn – både vuggestue og børnehave – tager en blomst eller plante med hjemmefra, som vi i fællesskab med barnet planter i krukke eller i køkkenhaven. Børnene er med i hele processen, hvor de henter jord og vand og hjælper med at plante. Efterfølgende ses der en tydelig stolthed og begejstring, når børnene kan vise deres forældre, hvor netop deres plante skal vokse.

Tur til bondegården Tothaven

I Vandpytten har vi tradition for at tage en tur til Tothaven i Hundested. Børnene ankommer sammen med deres forældre eller en anden kendt voksen. Dagen går med at møde alle de søde dyr, som Kune grise, kattekillinger, kaniner, får, høns og man kan få sig en trækketur på en af de to

søde heste. Vi har madpakker med og mange nyder de gode hjemmelavede is eller en kop kaffe fra Tothavens egen cafe.

Der er stor opbakning til dagen og turen giver forældrene god mulighed for at møde hinanden og kan se deres børn lege sammen. Samtidig har vi som personale mulighed for længere snakke med forældrene, og vi kan gensidigt lære hinanden bedre at kende.

Vi oplever, at dagen giver os en god fælles oplevelse, som vi kan snakke om længe efter og sammen glæder vi os til næste gang.

Høstfest

En anden tradition i Vandpytten er vores høstfest.

Her inviteres bedsteforældre eller anden nær voksen til at komme om formiddagen og deltage i forskellige aktiviteter sammen med børnene. Til dette års høstfest kunne man: Ride på kæphest, lave æblemost, ryste smør, bide til æble, finde "nålen" (rosinpakken) i høstakken, klippe frugt og grønt til en fælles planche og nyde en dejlig bålsuppe, som børnene havde været med til at forberede dagen før. Derudover var der "smagsbod" indenfor, hvor alle kom med frugt eller grønt, som kunne smages på i løbet af dagen.

Børnene havde, inden festen gik i gang, fået en "børnebillet", hvor der var billeder af alle aktiviteterne og der stod skrevet, hvor de var placeret. På denne måde var de sikre på at få set og prøvet alt det, som de gerne ville og det gav bedsteforældrene et bedre overblik.

Vi oplevede en rigtig god stemning, hvor børnene var glade for at vise deres bedsteforældre rundt og samtidig så vi nogle engagerede bedsteforældre, der nød timerne sammen med deres børnebørn.

Jul på legepladsen

Hvert år i december inviterer vi forældre og børn til en julehyggelig eftermiddag på legepladsen. Der bliver tændt op i bålet, hvor der varmes æblegløgg og i køkkenet serveres der æbleskiver. Vi er også så heldige, at julemanden plejer at komme på besøg 😊 Han har ofte en sød nissehjælper eller to med, som hjælper med at skabe god julestemning og synge fællessange eller lave en fælles nissedans, så alle kan holde varmen.

Når mørket sænker sig, tænder satellitterne op i Lucia lysene og går Lucia udenfor. De har brugt lang tid på at øve sig; både sangen, men også at gå i et roligt tempo og følge hinanden. De slutter Lucia optøget af, ved at stille sig ved bjælkehytten og synge to julesange for forældre og resten af Vandpyttens børn.

Påskefrokost og julefrokost

Nogle måltider er lidt mere særlige end andre. Til påske og jul, har vi tradition for at lave påskefrokost og julefrokost for og sammen med børnene. En gruppe børn er den dag med til at

pynte bordene og gøre det hele lidt ekstra fint. Vi laver bordkort, som børnene skal trække, så de disse dage bliver blandede på kryds og tværs og de får sig en ny bordherre/dame. Ofte er der også børn i køkkenet, der hjælper med at tilberede maden, som de kan præsentere for resten af børnegruppen.

Satelliternes sidste dag

På satelliternes sidste dag i Vandpytten ønsker vi at sende dem godt afsted med en hyggelig og sjov dag fyldt med kram. Det er en dag, som for nogle børn, godt kan være lidt svær. Der er mange følelser på spil, og der er ikke altid langt mellem tårer og grin. Vi har gennem årene erfaret, at det giver rigtig god mening at gøre dagen så "almindelig" som muligt og tager gruppen ud af huset. På denne måde skal de kun forholde sig til dem selv. Vi tager derfor på tur med madpakker til skoven - til et af vores faste steder, som de jo igennem hele deres børnehveliv hos os, har besøgt rigtig mange gange. Om eftermiddagen kommer deres forældre og tager imod dem på den anden side af lågen. Her er der en rød løber og myrer/bille venner laver flagallé. Højtaleren spiller "løbesangen" og så får de hver en blomst og et kram af gruppens voksne.